

Könyvismertetés

NŐK A RENDSZERVÁLTÁSBAN

Megjelent magyar fordításban is az UNICEF kiadványa, mely a Közép- és Kelet-Európában, valamint a volt Szovjetunió országaiban történt hatalmas politikai változásokat követi nyomon, a régióban élő és dolgozó nők életének bemutatásával.

Az UNICEF Nemzetközi Gyermek Fejlődési Központ által készített és 1999-ben, a nőkkel szemben alkalmazott hátrányos megkülönböztetés minden formájának kiküszöböléséről szóló egyezmény (CEDAW) huszadik évfordulója alkalmából publikált jelentés megállapítja, hogy sok nő nem képes kihasználni az átalakulás révén megteremtett új lehetőségeket, míg másoknál éppen az ellenkező hatás érvényesül. Ezek a nők a problémák megoldása során gyakran tettek tanúbizonyságot nagy rugalmasságról és leleményességről.

Az UNICEF szakértőit azonban aggodalommal tölti el, hogy a nemek szerinti hátrányos megkülönböztetés már a korai életszakaszban megnyilvánul. Világszerte az a tapasztalat, hogy ha a nők szenvednek, akkor szenvednek a gyermekeik is, míg ha a nők jogait tiszteletben tartják, gyermekeik is jobb körülmények között élnek.

A végső következtetés azonban egyértelmű: a térség országai számára egy kivételes történelmi lehetőség adatott arra, hogy a nemek közötti egyenlőséget beépítsék új társadalmaik működésébe, és az elsők között lépjenek az új évezredbe vezető útra. A nemek szerinti diszkrimináció megszüntetését szolgáló intézkedéseket a Gyermekek Jogairól szóló Egyezmény és A nőkkel szemben alkalmazott hátrányos megkülönböztetés minden formájának kiküszöböléséről szóló Egyezmény teljes körű végrehajtásának jegyében kell meghozni.

Ezek az intézkedések létfontosságúak, hiszen az átmenet alapvető céljai – humánusabb társadalom, magasabb életszínvonal, nagyobb gazdasági szabadság és tényleges demokrácia – csak a nők teljes körű részvétele mellett valósíthatók meg.

A kiadvány hat részre tagolva foglalozik a változásokkal. Az egyes részek címei tükrözik a felölelt témaköröket:

1. Az átmenet időszaka: A gyermekek és a nők helyzete
2. Nők és a munkaerőpiac
3. Nők, családok és politika
4. A nők egészségi állapota
5. Nők elleni erőszak
6. A nők, mint a változás előmozdítói

Minden nagyobb fejezet végén megtalálhatjuk a témára vonatkozó „összefoglalás”-t és az erre vonatkozó „következtetések”-et.

A tanulságos „jelentés” a Szociális és Családügyi Minisztérium gondozásában, fordításában és kiadásában olvasható.

Varga Ágnes